

Θάνατος, μὲ κάμνουν νὰ τὸν δεχθῶ μὲ πρόθυτα καὶ ἀταραξίαν. Εἶθε καὶ σὺ κόρη μου! ἡ φωνὴ τοῦ γέροντος ἐξεψύχησεν εἰς τὰ χεῖλη του, καὶ ἡ κεφαλὴ του ἔπεσεν εἰς τὸ στῆθος του. Ἡ Ἑλένη ἀνετριχίασεν· ὁ ἐνάρετος πατὴρ τῆς ὑπέπεσεν εἰς προσβολὴν ἀποπληξίας· ὁ θάνατός του ὑπῆρξεν ὁ θάνατος τοῦ δικαίου, γλυκὺς ὕπνος, κατὰ τὸν ὅποιον ἡ ψυχὴ, ὡς εἰς τερπνὸν ὄνειρον, μεταβαίνει εἰς ἄλλον κόσμον.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Δημητρίου, ἐώρταζε κατ' ἔτος τὴν ἡμέραν τῆς ἀπελευθερώσεώς του. Ἀνενθυμῶντο μὲ εὐγνωμοσύνην τὸν γενναῖον ἄνδρα, τὸν ἀξιόλογον διοικητὴν, ὁ ὅποιος συνέτρεξεν εἰς τὸ νὰ τελειώσωσι τὰ δεινὰ των, καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν. Δὲν ἐλησμονήσαν ποτε τὴν ἱερὰν αὐτὴν ἀνάμνησιν, καὶ εἰς τὴν καρδίαν των ἐτρέφετο μὲ ἀδιάκοπον φροντίδα, τὸ ὠραιότερον αἰσθημα τοῦ ἀνθρώπου, ἡ εὐγνωμοσύνη.

## ΗΘΙΚΑ.

### Φ. ΑΝΚΙΑΛΩΝΟΣ

#### Περὶ τῶν μεγάλων χαρακτήρων ΔΟΚΙΜΙΟΝ.

Ἡ Μεγαλοφυΐα εἶνε τοῦ νοὸς ἡ ἐντέλεια· ὁ μέγας χαρακτήρ εἶνε ἡ τῆς θελήσεως.

Ἡ ἐντέλεια τοῦ ὅλου ἀνθρώπου συνίσταται εἰς τὴν τῆς μεγαλοφυΐας μετὰ τοῦ μεγάλου χαρακτήρος ἔνωσιν.

Ἐν ἐλλείψει τοῦ διττοῦ μεγαλείου, εὐκαταὶν τοῦλάχιστον νὰ συναρμολογῇται πνεῦμα καὶ χαρακτήρ. Οἱ πλεῖστοι ἔχουσι ὡς πρὸς τοῦτο μεγίστην δυσαναλογίαν. «Οἱ μὲν, κατὰ τὸν Δουκλὸς, δὲν ἔχουσι τὸ πνεῦμα τοῦ χαρακτήρος των, οἱ δὲ δὲν ἔχουσι τὸν χαρακτήρα τοῦ πνεύματός των.» οὗτοι μὲν ἔχουσι πλειοτέραν εὐφυΐαν ἢ θέλῃσιν, βαδίζουσι παρὰ τὰς ἰδίας ἐαυτῶν ιδέας, βλέπουσι καλῶς, ἀλλ' ἐνεργοῦσιν ἐναντίον τῆς πεποιθήσεώς των, ἀδύνατοι λεγόμενοι· οἱ δὲ πρῶτοι ἔχουσι περισσοτέραν θέλησιν ἢ εὐφυΐαν, ιδέας ὀλίγας στενάς καὶ μικράς· ἀλλ' ἐν τῇ πράξει ἀκολουθοῦσιν αὐτὰς μετὰ σπανίας ἐπιμονῆς· εἶναι ἰσχυρογνώμονες.

Καὶ ἀδύνατον νὰ ὑψώσῃ τις τὸ πνεῦμα μέχρι τοῦ χαρακτήρος του, ἐπειδὴ τὸ πνεῦμα εἶνε τῆς φύσεως δῶρον· δύναται ὅμως νὰ ὑψώσῃ τὸν χαρακτήρα μέχρι τοῦ πνεύματός του, ἐπειδὴ εἰς τὴν θέλησιν συνίσταται ὁ χαρακτήρ, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τὸ μεγαλεῖον ἡμῶν, ἀφ' ἡμῶν ἐξήρτηται.

Τι ἐστὶ μέγας χαρακτήρ; τίνα τὰ συνιστῶντα αὐτὸν στοιχεῖα; τίνα τὰ ἐν τῷ ἠθικῷ κόσμῳ ἀποτελέσματα αὐτοῦ; τίνας αἱ βοηθοῦσαι τὴν ἀνάπτυξίν του περιστάσεις; Ἐπιθυμοῦμεν νὰ διασαφήσωμεν τὰ περίεργα, ταῦτα ζητήματα, τὰς ἀρχὰς ἐνδεικνύοντες καὶ ἐγκαταλείποντες τὰς λεπτομερίας.

Σπουδαία ὑπάρχει διαφορά μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἠθικοῦ, τοῦ καλοῦ, καὶ τοῦ μεγάλου χαρακτήρος. Ἀγαθὸς μὲν χαρακτήρ εἶναι, οὐτινος κλίσεις, διαιρέσεις καὶ ἔξεις, φύσει οὐδὲν ἔχουσι κακοποιόν. Ὁ ἠθικὸς ὑποθέτει, αἰσθηματά, ιδέας, πράξεις, αἰσιοτε μετὰ τὴν τάξιν καὶ τὸν κανόνα συμμορφουμένης. Οὗτος μὲν ἀρνητικὴν ἔχει ἀξίαν, ὁ δὲ θετικὴν· γεννᾶται μὲν τις μετ' ἀγαθοῦ χαρακτήρος, μορφοῦναι

δὲ τὸν ἠθικόν. Ὁ πρῶτος ἀποτέλεσμα τῶν περιστάσεων· τῆς τέχνης ὁ ἄλλος. Ὁ ἀγαθὸς εἶναι πολυλάκεις ἀδύνατος· ὁ ἠθικὸς δύναται εὐγενὴς νὰ μὴ ᾔνε.

Ὁ καλὸς χαρακτήρ διὰ τῆς ἀφιλοκερδείας διακρίνεται· οὔτε μικρὰ πάθη οὔτε προσωπικότητας ἔχει· ἐαυτὸν λησμονεῖ, καὶ τὸ κάλος τῶν πράξεων, συναισθάνεται μόνον· ζῇ ἐξ ἀγαθότητος καὶ συνίσταται εἰς ἐνθουσιώδη τῶν αἰσθημάτων πρὸς τὴν ἰδανικὴν γενναϊότητα ἀρμονίαν. Ἀλλ' ὁ καλλὸς χαρακτήρ δύναται νὰ ᾔνε ἀδύνατος, καὶ νὰ στερῇται τῆς ἀναγκαίας πρὸς καλὰς πράξεις δραστηριότητος.

Ὁ μέγας χαρακτήρ εἶνε ὁ ἐντελεστάτος καὶ σπανιώτατος· ἐν αὐτῷ ἐνοῦνται κάλλος καὶ ὕψος. Ἡ ἰσχὺς τῆς θελήσεως, καὶ σιδηρὰ ἐὰν ᾔνοι, δὲν συνιστᾷ τὸν μέγαν χαρακτήρα· ἀλλὰ μέγας δὲν εἶνε ἄνευ ἰσχυρᾶς θελήσεως· ἡ μόνη δραστηριότης οὔτε περὶ τοῦ σκοποῦ ἐγγυᾶται οὔτε περὶ τῶν μέσων. Ὑψηλὸς, εὐγενὴς γενναῖος χαρακτήρ δὲν εἶνε μέγας· ἐπειδὴ δύναται νὰ στερῇται ἰσχύος καὶ εὐσταθείας· ἀλλὰ μέγας δὲν εἶναι ἄνευ ψυχικοῦ ὕψους, διότι τοῦτο μόνον ἀποφασίζει τοῦ σκοποῦ τὸ μεγαλεῖον, καὶ ἀπαρνέεται τὴν ποταπότητα τῶν μέσων.

Οὕτω δύο τινὰ ὑποθέτει ὁ μέγας χαρακτήρ, τὴν τῆς θελήσεως ἰσχύιν καὶ τὸ κράτος τῶν ἰδεῶν ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ συμφερόντων. Ἀς ἀναπτύξωμεν τὰ δύο στοιχεῖα.

Δὸς μοι πᾶ σὼ ἵνα τὴν γᾶν κινήσω, ἔλεγεν ὁ Ἀρχιμήδης. Ὁ ἔχων χαρακτήρα ἄνθρωπος εὐρίσκει τὸ στερεὸν τοῦτο σημεῖον ἐν ἐαυτῷ, ἐν τῇ θελήσει αὐτοῦ. Ἴνα μέγιστα παράξῃ τις ἀποτελέσματα ἐν τῷ ἠθικῷ κόσμῳ, ἵνα ἰσχυρῶς καὶ συνεπῶς θελήσῃ, ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσῃ.

Δύο αἱ τοῦ σύμπαντος δυνάμεις· ἡ φύσις καὶ ἡ θέλησις, ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ ἐλευθερία. Ἀμφοτέραι ἀδικχώρητοι τὴν οὐσίαν, ἀπειροὶ τ' ἀποτελέσματα, ἀθάνατοι τὴν διάρκειαν. Ἐν πρώτοις φαίνεται ἡ φύσις ὥσαντι δυνάμεν νὰ συντρίψῃ τὴν ἐλευθερίαν· ἀλλ' ὅσον ἀπειλητικὴ, μεγάλη καὶ ἂν ᾔνε ἡ φύσις, οὔτε τὴν παραβολὴν οὔτε τὴν πάλιν ὀρεῖται νὰ φοβῇται ὁ ἄνθρωπος. Δὲν δύναται μὲν ἡ θέλησις νὰ ὑποτάξῃ καὶ νὰ μεταβάλῃ πάντοτε τὴν φύσιν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἡ φύσις δὲν δύναται νὰ ὑπερτερήσῃ τῆς ἐλευθερίας, διότι αὕτη ἀνθίσταται, τροποποιεῖ τὴν φύσιν, ἡ ὑποτάσσεται, ἀλλὰ κ' ἐν τῇ ὑποταγῇ αὐτεξούσιος εἶνε.

Ἡ θέλησις λοιπὸν εἶναι ἡ πρώτη τῶν δυνάμεων. Ἡ πρώτη τοῦ χαρακτήρος ιδιότης πρέπει νὰ ᾔνε ἡ δραστηριότης· ὁ στερούμενος αὐτῆς, δὲν ἔχει χαρακτήρα κατὰ τὴν εὐτυχὴ γλωσσῶν τινων ἔκφρασιν.

Ἡ τῆς θελήσεως ἰσχὺς συνίσταται ἐκ τῆς ἐντάσεως μεθ' ἧς ἐπιλαμβάνεται τινος, ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν ὅσους δύναται νὰ καταβάλῃ ἀγώνων, κ' ἐκ τῆς διάρκειας τῶν ἀγώνων, ἥτοι τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν φερόσης ἐπιμονῆς.

Μόνη ἡ ἰσχὺς τῆς θελήσεως δὲν συνιστᾷ τὸν μέγαν χαρακτήρα, ἡ διεύθυνσις αὐτῆς εἶναι τὸ οὐσιώδες.

Αἱ ἀνάγκαι, τὰ συμφέροντα, καὶ αἱ ἰδέαι πρόκεινται ἀρχαί, ἡ σκοπὸς τῆς θελήσεως.

Αἱ ἀνάγκαι προκαλοῦσιν ἐνίοτε ἀγῶνας συνεχεῖς, ἐπιμονὴν τεραστίαν καὶ μεγάλην δυνάμειος δαπάνην· εὐτυχῆς θῆρα καταπονεῖ μᾶλλον τὸν ἄγριον, ἢ ἐπαρχίας κατάκτησις τὸν στρατηγόν· οἱ περὶ τὰς τέχνας, μάλιστα ἐν τῇ νηπιότητι, κόποι ὑποθέτουσιν ὅλοι ἰσχυρὰν θέλησιν· θαυμαστὴ δὲ καὶ ἡ τῶν μελισσῶν καὶ καστόρων ὑπομονή· ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ ὀρμεμφοῦ

κινουμένη θέλησις καταντᾷ καὶ αὕτη ἐρμέφυτος.

Τὰ συμφέροντα υποθέτουσι μεγαλύτερον ἀναπτύξεως βαθμόν, ἐπεὶδὴ συνίστανται εἰς τὸ ὠφέλιμον, καὶ τοῦτο εἶναι ἀποτέλεσμα σκέψεων καὶ προνοίας. Ὁ ὑπὸ τοῦ συμφέροντος ὀδηγούμενος περιλαμβάνει μεγαλύτερον διάστημα· ἢ ὁ δούλος τῆς στιγμιαίας ἀνάγκης· υποτάσσει τὸ παρὸν εἰς τὸ μέλλον, προσεγγίζει τὰ μέσα εἰς τὸν σκοπὸν, τὰς αἰτίας εἰς τὰ ἀποτελέσματα· ἀλλ' ἐπεὶδὴ ὅλ' αἱ σκέψεις καὶ πρόνοιαι τοῦ, εἰς τὰ περὶ αὐτὸν καὶ τὴν εὐπραγίαν τοῦ ἀποβαίνουσι, νοῦν μὲν ἔχει πλείοτερον τοῦ δουλικῶς πρὸς τὰς ἀνάγκας βέποντος, μεγαλύτερον δὲ ὄχι· εἴτε θρόνον, εἴτε τίτλον, εἴτε ἑκατομύρια, εἴτε νομίσματα τινα νὰ ἀποκτήσῃ προτίθεται, εἴτε εἰς συναναστροφὴν, εἴτε εἰς μεγάλης πόλεως δῆμον ν' ἀρῇσῃ, ἀδιάφορον ἅμα ἑαυτὸν μόνον θεωρεῖ, τὴν προσωπικὴν ἢ τῶν οἰκείων τοῦ τὴν τύχην θηρεύων, ἀποδεικνύει ἱκανότητα, ἐνέργειαν καὶ συνέπειαν· ἀλλὰ μετὰ βαθυνοίας καὶ ἰσχυρᾶς θελήσεως δύναται τις νὰ ᾔγῃ κατὰ τὴν ψυχὴν μικρός.

Οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων δὲν ὑφίστανται κατὰ δυστυχίαν ὑπεράνω τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ συμφέροντος, μεταχειριζόμενοι τὴν θέλησιν εἰς τὸ ἱκανοποιεῖν αὐτά. Ἡ ἐλευθερία εἶνε δι' αὐτοὺς ὄργανον προσεγγίζον τὰ εὐάρεστα ἢ ὠφέλιμα· τὸ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει θεῖον ὑποτάσσεται εἰς τὸ μᾶλλον ἐπίγειον καὶ παχυλὸν· ὁ θεὸς ἀναγκάζεται ὑπὸ τοῦ ζωϊκοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ ποταπώτατα ἔργα, ὡς ὁ ποιμένων παρὰ τῷ Ἀδμήτῳ καὶ τὴν οὐρανίαν τοῦ ἀπαρνόμενος φύσιν Ἀπόλλων. Οἱ κοινοὶ λησμονοῦσιν ὅτι ὀφείλουσι νὰ ᾔγῃ τοῦ βίου των ἢ μᾶλλον τοῦ χαρακτῆρος των αὐτοσυργῆ, τῆς ἐλευθερίας αὐτῶ ἐγγαράττοντες τὸν τύπον. Τῶν πλείστων ὁ χαρακτήρ ὁμοιάζει τὰ ἐπὶ τῆς ἄμμου ὑπὸ τῶν ἀνέμων παραγόμενα σχήματα. Ἀμφοτέρω εἶναι τυφλῶν αἰτιῶν καὶ ὄχι λογισμοῦ ἐνεργὸν ἀποτέλεσμα· ἐκ τούτου ἡ μεγίστη σπάνις τῶν αὐτόχρημα χαρακτήρων τοῦτο μόνον ἐξηγεῖ τὴν κατ' ἐποχὰς τῆς ἰστορίας λυπηροτάτην εἰκόνα· πρὸς τὰ ἐμπροσθεν φαίνονται ἄνδρες δραστήριοι καὶ μέχρις ἐγκλήματος θρασύτατοι, ὑποδουλοῦντες ὀλκλήρον γενεάν, καὶ περὶ αὐτοὺς, ἢ ἐν τῷ βάθει τῆς εἰκόνης διακρίνει τις χαμερπῆ ὄργανα ἢ θύματα ἀξιοθρήνητα ἢ ἀπαθεῖς θεατὰς τῶν παθῶν των.

Ὑπεράνω τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν συμφερόντων ὑφίστανται αἱ ἰδέαι κατὰ τὴν μᾶλλον τῆς ὕλης ἀπεσπασμένην ἔννοιαν, καθόσον παριστάνουσιν ἰδανικόν τι τελειότητος, ἢ μᾶλλον καθόσον ἔχουσιν ἀντικείμενον γενικὸν καὶ ἄπειρον.

Αἱ ἰδέαι αὗται ἔχουσιν ἅπασαι κοινόν τινα χαρακτήρα, ὅσον διάφοροι καὶ ἂν ᾔγῃ ὑπὸ ἄλλας ἐπόψεις. Δὲν θεωροῦσι τὸ ἐν σημείον χρόνου καὶ τόπου κατέχον ἄτομον, καὶ περιλαμβάνουσιν ὅλους τοὺς χρόνους καὶ ὅλους τοὺς τόπους.

Μὴ νομίζῃς δέ τις ὅτι αἱ ἰδέαι αὗται δύναται ν' ἀναρῶσιν ἅπασαι εἰς τὴν ἡθικὴν τάξιν καὶ τὸ καθήκον. Ἰδέα τῶνδ' εἶναι ὁ ἡθικὸς νόμος, ἀλλ' ἀρνητικὴ μᾶλλον ἢ θετικὴ, προλαμβάνουσα καὶ ἀπαγορεύουσα μᾶλλον ἢ ὑπαγορεύουσα πράξεις, ἐν ᾗ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἰδέαι εἶναι οὐσιωδῶς ἐνεργείας ἀρχαί. Ὁ ἡθικὸς νόμος δὲν ἐπιτάττει ἡρώισμον· καὶ ἡρώισμὸν κατὰ τὴν μᾶλλον ἐκτεταμένην ἔννοιαν ὀφείλουσι νὰ ἐμπνέουσιν αἱ ἰδέαι.

Ἡρωϊσμός εἶναι ἐντελής ἀφιλοκέρδεια. Ὅστις κατῴρθωσε νὰ καταφρονῇ ὅτι οἱ πλείστοι φοβοῦνται, ὅστις κατέστη ἀδιάφορος εἰς πᾶν τὸ περὶ τὸ

ἄτομόν του ἀναφερόμενον, καὶ εἰς μέγα ἀντικείμενον ἀφοσιούται ὅλος, εἶνε ἥρωες ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν ᾔγῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

Μόναι αἱ ἰδέαι δύναται νὰ ᾔγῃ τοιαύτης ἀφοσιώσεως ἀντικείμενον, ἐπεὶδὴ τί· μένει πλέον ἀφοῦ ἀποσπασθῇ τις διὰ τοῦ λογισμοῦ παντὸς ἰδιωτικοῦ συμφέροντος, καὶ ὑπ' ἄλλου δὲν κινεῖται κέρδους εἰρή ὑπ' ἀφιλοκέρδειας.

Αἱ ἰδέαι αὗται ἀνταποκρίνονται εἰς ὅσα ἀντικείμενα, ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ τις δι' αὐτὰ ταῦτα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐπόψεως, ἀντικείμενα τοῦ διανοητικοῦ κόσμου ἐν τῷ αἰσθητῷ ἀποκαλυπτόμενα δι' ἀτελῶν σημείων καὶ τύπων· αἱ ἰδέαι αὗται εἶναι ὁ θεὸς ἥτοι ἡ θρησκεία, ἡ ἀλήθεια ἥτοι ἡ ἐπιστήμη, τὸ καλὸν ἥτοι ἡ τέχνη, τὸ χρηστὸν, ἥτοι ἡ ἀρετὴ, ἡ γενικὴ εὐδαιμονία ἥτοι ἡ ἀνθρωπότης, ἡ ἐθνικὴ ἐλευθερία καὶ ἰσχύς ἥτοι ἡ πατρίς.

Αἱ ἰδέαι αὗται ἔχουσιν ἅπασαι θρησκευτικόν τι, οὐράνιον, θεῖον, καθὼς ἄβρατοι, ἄπειροι, καθαρὰ καὶ ἐλευθεραὶ πάσης προσωπικότητος· ὁ θεὸς εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν ἄπειρον, οὗ μετέχουσι τὰ ἀντικείμενα ταῦτα, καὶ τὸ μεταδίδον τὸν χαρακτήρα τῆς λατρείας αὐτοῦ οὐσίας· εὐλόγως λέγον· θρησκεία τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ πατριωτισμοῦ, ἐπεὶδὴ οὐδὲν τοσοῦτον ὁμοιάζει λατρείαν, ὅσον ὁ εἰς τὰς ἰδέας αὐτὰς προσφερόμενος σεβασμός· καὶ αἱ ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμεναι μεγάλαι ψυχαὶ εἶνε καὶ ἄκουσαι εὐσεβεῖς.

Νὰ ἐπιληθῇ τινος τῶν ἰδεῶν τούτων ὄχι μόνον διὰ τῆς νοητικῆς δυνάμεως, ἀλλὰ δι' ὅλης τοῦ αἰσθηματος τῆς θερμότητος, νὰ κάμῃ αὐτὴν ἰδέαν ἐπικρατοῦσαν, καὶ τὸν βίον ἅπαντα διευθύνουσαν, καὶ ψυχὴν τῆς ψυχῆς του, ἢ νὰ διαβῇ ἀπὸ τῆς μίας εἰς τὴν ἄλλην, καθόσον εἶναι ἐνόνται εἰς τὴν πρὸς τὸ ἄπειρον τάσιν, ν' ἀκολουθήσῃ αὐτὰς μετ' ἀνδρίας, ἐπιμονῆς, εὐσταθείας, αὐτὸς εἶνε τοῦ μεγάλου χαρακτήρος ὁ τύπος.

Ψυχὴ ᾗτις διὰ τῆς φυσικῆς αὐτῆς διαθέσεως ἢ διὰ μεγάλῃς ἐφ' ἑαυτῆς ἐργασίας εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ ὕψους τούτου, οὕσα παντὸς ἀνωτέρα, βλέπει διακεκριμένως ὅλα καὶ οὐδέποτε ὑπὸ τῶν πραγμάτων θορυβεῖται· ἀνεξαρτήτως ὅσον τὰ συμβάντα καὶ οἱ ἄνθρωποι δύναται νὰ τῇ δώσωσιν ἢ τῇ ἀρπάσωσιν, ἀνευρίσκει αὐτὴ ἑαυτὴν, καὶ τὴν ἀρμόζουσαν αὐτῇ ἀρμοσφαίραν.

Μέγας χαρακτήρ δύναται καὶ πάθῃ νὰ ἔχῃ· τινὰ μάλιστα τῷ ἀρμόζουσι καὶ ἰδιάζουσιν αὐτῷ. Ἀλλὰ τοῖς ἐπιβάλλει τοὺς χαρακτήρας καὶ τὸν τύπον τοῦ μεγάλου του· φέρει εἰς τὸ φιλόπρωτον, εἰς τὴν φιλοδοξίαν, εἰς τὴν ὑπερηφανίαν μέγα τι καὶ εὐρὺ εὐδιάκριτον καὶ ἀμίμητον.

Οὐδέποτε τὸ φιλόπρωτον αὐτοῦ ἐκπίπτει εἰς πλεονεξίαν, ἢ φιλοδοξίαν τοῦ εἰς παιδαριώδη ματαιοφροσύνην, ἢ ὑπερηφανίαν τοῦ εἰς ἀλαζονίαν· ζῶν διὰ τὰ μέγала καὶ αἰῶνια τῆς ἀνθρωπότητος συμφέροντα, ἐγκαταλείπων τὸ ἄθλιον ἐγὼ, καὶ στηριζόμενος ἐκουσίως εἰς τὰς ἀθανάτους ἰδέας, εἰς αὐτὰς θέτει τὸ φιλόπρωτον, τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν του· ὁμιλεῖ τυχόν περὶ ἑαυτοῦ, ἀλλ' οὐτ' αὐτὰς ῥέτκως, οὐτε συνεχῶς. αἱ μεγάλαι ἰδέαι καὶ πράξεις τὸ εἶνε οἰκταὶ καὶ δὲν χρονοτριβεῖ διηγούμενος· ὁ πλεῖστος ἢ ἀφρονία, ἢ ἰσχύς του τὸν ἔλκει πρὸς τὸ καλοῦν αὐτὸν μέλλον, καὶ τὸν κάμνουν νὰ λησμονῇ τὸ παρελθόν· αἰσθάνεται τὸν ἔπαινον ὡς ἀκούσιον δαίγμα τοῦ πρὸς τὰς ἰδέας σεβασμοῦ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὰ ἐγκώμια καταφρονεῖ, τῆς ἀξιοπρεπείας του

τὸ αἶσθημα τῷ ἐμπνέει ἀπάχθειαν πρὸς τὴν κολακείαν, ἡ φιλοκαλία μισητὰς τῷ κατασταίνει τὰς ὑπερβολὰς ταύτας· φοβεῖται μήπως διὰ τῆς ἀνοχῆς του προκαλέσῃ τὸν ἐξευτελισμὸν· ὑπερασπίζεται κατὰ τῆς ὕβρεως ταύτης μὴ θέλων νὰ ἐξευτελισθῶσιν οἱ σύγχρονοί του πρὸς τοὺς ἐπερχομένους διὰ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἐξευτελισμοῦ των.

Ταῦτα εἶνε τὰ προσόντα τοῦ μεγάλου χαρακτήρος, ἐκ δύο συντιθεμένου στοιχείων, ἐκ τῶν ἰδεῶν διευθυνουσῶν τὴν δύναμιν, κ' ἐκ τῆς δυνάμεως πραγματοποιούσης τὰς ἰδέας.

Ἰσως βαθμὸς τις μεγαλοφυΐας εἶναι μεγάλου χαρακτήρος ἀναπόσπαστος, τοῦ τῶν ἰδεῶν κράτους ἐπὶ ψυχῆς δραστηριότητος καὶ ὑψηλῆς ὑποθέτοντος πάντοτε μεγάλην νοδὸς δύναμιν. Διὸ εἴτε πράξεις εἴτε συγγραμματα εἶνε τὰ ἔργα του, δίδει πάντοτε εἰς αὐτὰ τὴν σφραγίδα τοῦ πρωτοτύπου, διαχέει ἐφ' ὅ,τι ποιεῖ γοητείαν ποιητικὴν καὶ θεϊαν, ἐπειδὴ ὅλα ἐξ ἐμπνεύσεως ἀπορρέουσι.

(ἀκλουθεῖ.)

## Ο ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΣ

(Ἐκ τῶν τοῦ Βύρωνος.)

Ὁ χρόνος, καὶ ἡ δυσαχὴς μανία τῶν ἀνέμων,  
Καὶ τῶν χειμῶνων ἡ πνοή, κ' ἡ λύσσα τῶν πολέμων  
Αἰῶνας ἤδη καὶ καιροὺς τὴν Κόρινθον μαστίζουν,  
Πλὴν δὲν τὴν σείουν θύελλαι, σεισμοὶ δὲν τὴν κλονίζουν.  
Ἐλευθερίας προμαχῶν ἀκράδαντος, ἀρχαῖος,  
Εἰς γῆν ἥτις ἀνέκτησε τὸν παλαιὸν της κλέος  
Ἐγείρει μέχρι νεφελῶν τὸ γαῦρον μέτωπόν της,  
Καὶ δύο βρέχουν θάλασσαι τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν της·  
Καὶ φαίνονται τὰ κύματα αὐτῶν ὡς νὰ ποθῶσι  
Νὰ τρέξωσι πρὸς ἄλληλα καὶ νὰ συνενωθῶσι·  
Καὶ συνωθῶνται, καὶ πολλὸν ἀγῶνα πάντα ἔχουν,  
Ἀλλ' εἰς τὴν γῆν θραυόμενα ὀπίσω πάλιν τρέχουν.

Ἄλλ' ἂν τὸ αἶμα τὸ χυθὲν ἀπὸ ἀνθρώπων φόνον  
Ἐδῶ, περὶ τὴν γῆν αὐτὴν ἐκ παλαιότατων χρόνων,  
Ἀφοῦ τοῦ Τιμολέοντος ὁ ἀδελφὸς ἐσφάγη,  
Ἦ ἀφοῦ ἶδεν εἰς αὐτὰ ὁ Ξέρξης τὰ πελάγη  
Νικώμενον, θραυόμενον μυριοναύτην στόλον  
Ἄν ἐκ τῆς γῆς ἀνέβλυζε τὸ αἶμα τοῦ θλον,  
Ὁ ῥύαξ ὅστις ἔμελλεν ἐντεῦθεν νὰ προκύψῃ  
Ἦθελαν ἅπαν τοῦ Ἴουμου τὸ πρόσωπον καλύψει.

Ἦ ἂν τῶν ὕτων ἔλαχον ἐδῶ νὰ φονευθῶσιν  
Ἐδύναντο τὰ κόκκαλα ὁμοῦ νὰ σωρευθῶσιν,  
Ἦ πυραμῖς θὰ ἔρθανεν αὐτὴ εἰς τὸν αἰθέρα,  
Ἦ ψηλοτέρα παρὰ σὲ καὶ μετεωροτέρα,  
Πυργωφῆς Ἀκρόπολις, ἥτις τὰ νέφη σχίζει,  
Καὶ φαίνεται τοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλον νὰ ἐγγίξῃς.

I. Δ. Καρατσούτσας.

## Η ΔΟΥΚΗΣΑ ΠΡΑΛΙΝΗ.

Φρικῶδες καὶ ἀποτρόπαιον δρᾶμα συνετάραξεν ἐσχάτως τὰς κλάσεις ὅλας τῆς μεγαλοπόλεως τῶν Παρισίων, καὶ ἀπετέλεσε θλιβεροτάτην ἐντύπωσιν πανταχοῦ ὅπου τοῦ συμβάντος ἡ φήμη διεδόθη.

Μίαν πρωίαν περὶ τὸ λυκαυγεῦς, ἡ Δούκησα Πραλίνη, γυνὴ τεσσαρακοντούτης τῆν ἡλικίαν ἀλλ' ὥραία ἔτι καὶ χαρίεσσα εὐρέθη ἡπτία ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ κοιτῶνος της, καθημαγμένη καὶ εἰκοσι περίπου φέρουσα πληγὰς ἐπὶ τοῦ σώματος.

Ἡ Δούκησα Πραλίνη ἦτον μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ διασκήμου Στρατάρχου τῆς Γαλλίας Κ. Σεβαστιάνου· ἐγεννήθη δ' εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ τῆς ἐκεῖσε διατριβῆς τοῦ πατρὸς της ὡς πρέσβεως, καὶ ἔλατρεῦτο μὲν ὑπ' αὐτοῦ, ἐθωπεύετο δὲ παρὰ πάντων, καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς παραμυθία ὑπὸ πολυαριθμίων ἐνδεῶν οἰκογενειῶν πρὸς ἃς ἡ ἐνάρετος αὕτη γυνὴ ἔτεινε πάντοτε ἀρωγὸν χεῖρα.

Ἐνεακαιδεκαετὴς οὕτω περὶ τὸ 1826ον ἔτος ἐνυμφεύθη Θεοβάλδον τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Δουκῆς Πραλίνου, εἰς μίαν τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ ὀλβιωτέρων ἀριστοκρατικῶν τῆς Γαλλίας οἰκογενειῶν ἀνήκοντα, καὶ περὶ τὸ 24 τῆς ἡλικίας του ἔτος εὐρισκόμενον· Μέχρι τινὸς συνέζησε μετ' αὐτοῦ ἐν πληρεστάτῃ εὐδαιμονίᾳ τε καὶ ἁρμονίᾳ, ἐννέα δὲ τέκνα ἦσαν τῆς τοιαύτης συμβιώσεώς των οἱ καρποί· ἀλλ' αἰφνης μελανά νέφη κατεσκέασαν τὴν εὐημερίαν της. Πρὸ ἑξ περιπόου ἐτῶν ὁ σύζυγός της παρέλαθεν εἰς τὴν οἰκίαν των ὡς παιδαγωγὸν τῶν τέκνων του, νεάνιδα Ἀγγλίδα ἢ Βελγίαν τὴν καταγωγὴν, ἥτις ἀπὸ μισθωτῆς κατέστη μετ' οὐ πολὺ κυρία τοῦ Πραλίνου οἴκου. Ὁ Θεοβάλδος καίτοι Δουξ ἤδη, ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς του, καὶ ἐμότιμος τῆς Γαλλίας Γερουσιαστής, οὐδ' ἑαυτὸν οὐδὲ τὴν ὑψηλὴν τῆς κοινωνικῆς θέσεώς του περιωπὴν, οὐδὲ τὸν διάσημον καὶ γηραῖον πενθερόν του ἐσεβάσθη, ἀλλ' ὑπὸ τῆς βραδιούργου πλὴν ὥραιας παιδαγωγοῦ καταγενητευθεῖς, παρημέλησε τὴν ἐνάρετον σύζυγον του, ἥτις μὴτὴρ ἦτον ὡς προεῖπομεν ἐννέα τέκνων, καὶ περιεπλήκην σκανδαλωδῶς εἰς τοῦ κακοῦ τούτου δαίμονος τὰς βραδιουργίας. Παρατηρήσεις πολλὰ ὑπὸ αἰσθήματος ἀξιοπρεπείας συνάμα καὶ ζηλοτυπίας ἐγένοντο παντοιωτρόπως παρὰ τῆς Δουκίσσης εἰς τὸν σύζυγον της, ὡς πρὸς τὴν ἄισπον καὶ ἀπρεπῇ αὐτοῦ διαγωγὴν· ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐλαττωσῶσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται ἐπηύξησαν μᾶλλον τὸ σκάνδαλον καὶ τὴν πρὸς τὴν γυναῖκα του δυσμενὴ τοῦ Δουκῆς διάθεσιν, εἰς βαθμὴν ὥστε οἱ σύζυγοι ἀπεχωρίσθησαν πραγματικῶς, καταλύοντες ἑκάτερος εἰς ἴδιον οἶκον· ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ οἴκου, καὶ τὰ τέκνα ὀλοτελῶς τῆς μητρός των ἀποξενωθέντα παρεδόθησαν εἰς τὴν ἀπόλυτον τῆς παιδαγωγοῦ διεύθυνσιν, χωρὶς νὰ ἦναι εἰς τὴν δυστυχῇ Δούκησαν οὐδὲ κἄν νὰ τὰ βλέπῃ ἐπιτετραμμένον.

Ἡ διαγωγὴ αὐτῇ τοῦ Δουκῆος δὲν ἦτον μόνον ἀποτέλεσμα πείσματος ἢ ἀποστρεφῆς πρὸς τὴν σύζυγον του, ἀλλὰ καὶ σχέδιον δι' οὗ ἠλπικε νὰ καταστήσῃ ἀναγκαίαν καὶ ἀναπόφευκτον μάλιστα τῆς παιδαγωγοῦ τὴν παρουσίαν εἰς τὴν οἰκογενειάν του, διὰ τῆς πρὸς αὐτὴν ὀλσχεροῦς ἀφοσίσεως τῶν τέκνων του, ἀφαιρεθέντων ἀπὸ τῆς μητρός των τὴν ἐπιβρόχην.

Ἀφοῦ οἱ τρόποι ὅλοι ὅσους δύναται νὰ διαθέσῃ γυνὴ εὐαίσθητος καὶ ἐνάρετος ἐξηγλήθησαν ἐπὶ ματαίῳ, ἡ Δούκησα Πραλίνη βλέπουσα ἑαυτὴν ἐντελῶς